

София, 15 май 2014 г.

Ръст на несъстоятелността в страните от ЦИЕ, България отново е с най-висок показател

Кофас представи доклада си за несъстоятелността за 2013 г. в страните от Централна и Източна Европа. Повишението е поради слабата икономическа рамка

- Показателите от 2012 г. бяха надминати през 2013 г.: 5% повече компании в Централна и Източна Европа са обявили несъстоятелност заради забавянето в еврозоната и фискалните мерки.
- България отчита най-голям ръст в несъстоятелността – 39% или 834 компании.
- Водещи сектори: ИТ, образование и здравеопазване
- Сектори с най-голям спад: строителство, търговия на едро, търговия на дребно
- Позитивен поглед за 2014 г. и 2015 г.: процентът на несъстоятелност най-накрая стабилизиран?

Близо 70 000 са компаниите в региона, обявили несъстоятелност през 2013 г. При всички страни от ЦИЕ с изключение на Унгария, броят на тези фирми се е повишил средно с 9%. България отчита най-голям ръст на несъстоятелността с 834 компании (39%). Причината за това може да бъде открита в намаленото търсене, трудния достъп до кредити и недостатъчните програми, подкрепящи бизнеса. Тези актуални данни бяха анонсирани днес на среща на Кофас, в която взе участие и Председателят на БТПП г-н Цветан Симеонов.

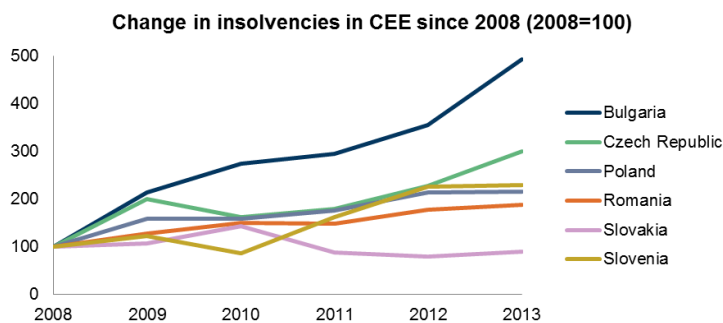
„След пика на несъстоятелностите през 2013 година за първото тримесечие на тази година за България наблюдаваме спад в размер на 27%, но само в правните производства по несъстоятелност. Въпреки това случаите на неплащане и особено на забавяне на плащанията нарастват, което има потенциал да създаде трудности пред бизнеса в страната ни, ако не се прилагат систематични решения и мерки по управление на риска” – обяви Милена Виденова, управител на Кофас за България.

“Съществуват и редица несъвършенства от правна гледна точка в сферата на несъстоятелността в страната ни. Необходимо е да се работи за намаляване на субективния елемент в оценката на несъстоятелността и съкращаване на сроковете. Трябва и да се прави разлика между тези, които съзнателно водят дадена фирма към фалит и тези, които са притиснати от обстоятелствата и си струва да им се даде допълнителна възможност. Работим върху промяна в бизнес културата на българите, така че когато бизнесът им не върви – да не се опитват да запазят фирмата на всяка цена, а да я прекратят или продадат на време, за да не увеличават дълговете ѝ. В този смисъл е важно да се прави и предварителна оценка на състоянието на компанията от независими експерти

като нашите партньори от Кофас“ - допълни по време на срещата г-н Цветан Симеонов, Председател на БТПП.

В общ план, 2013 г. се оказа предизвикателна за страните от ЦИЕ. Достатъчно слабата икономическа ситуация отбеляза още по-сериозно влошаване, а потреблението на домакинствата спадна поради фискалните мерки, които трябваше да се справят с нарастващите дефицити в бюджета. Достъпът до кредитиране беше допълнително ограничен заради намаленото предлагане и търсене на нови заеми. Тази ситуация засегна компаниите пряко и ги принуди да преразгледат и намалят своите продажбени цели. При това износът, който допринася основно за растежа на БВП, страда от забавянето на еврозоната – а това е регионът, в който икономиките от Централна и Източна Европа традиционно насочват продуктите си. От оценените страни Латвия е в най-добро състояние – тя успява да намали процента на несъстоятелност до 7%. Позитивният резултат се отразява и в растежа на БВП, оценен на 4,6%, и в растящото частно потребление в прибалтийската страна.

„Страните от ЦИЕ се сблъскаха с предизвикателна среда в своите бизнес дейности през последната година. Те постраднаха от ниските нива на потреблението на домакинствата и преживяха рецесията на еврозоната. Чехия като страна, която разчита силно на износа към напредналите европейски страни, потвърждава тази картина напълно. Това е факт както от макро гледна точка, предвид двугодишната рецесия, така и от микро гледна точка, предвид несъстоятелността, която се покачва значително – от 26% през 2012 г. на 32% през 2013 г.“ обясни Грегор Силевич, главен икономист на Кофас за Централна и източна Европа.

Икономическата рамка ще продължи да оказва натиск върху строителния сектор

Намаленото търсене, което понижи разходите на домакинствата, както и нарастващата конкуренция, имат пряко отрицателно въздействие върху сектора на търговия на дребно и на едро. През втората половина на 2013 г. вече бе започнало бавно отдалечаване от стагнацията, подкрепено от ниската инфлация и признаците за връщане доверието на потребителите.

Строителният сектор продължава да бъде съпътстван с трудности в страните от ЦИЕ и дългосрочното слабо представяне на сектора не отбелязва подобрене през

2013 г. От ефекта на доминото бяха засегнати също и други индустрии, свързани със строителството, например производството на метали, машини и други продукти и оборудване, използвано от строителните фирми. В близкото бъдеще не се прогнозира фактори за подобряване на строителния сектор. Притокът на европейски средства от новия бюджет за периода 2014-2020 г. ще бъде отразен във финансовата ситуация на фирмите най-рано в края на тази година.

Процентът на компаниите обявили несъстоятелност варира

Все пак, началото на 2014 г. дава позитивни сигнали за икономическата перспектива. Очакванията на Кофас са, че средният темп на растеж на страните от Централна и Източна Европа ще се удвои – от 1.1% за 2013 г. до 2,0% за 2014 година. Двигателят на това ще продължи да бъде задвижван от прибалтийските страни с Латвия и Литва – водещи класацията за региона с прогноза за растеж съответно 4,2% и 3,4%. Въпреки всичко, останалите икономики от ЦИЕ също ще постигнат по-високи темпове на растеж. Основният източник ще бъде повишеният износ и потреблението на домакинствата. В тази подобряваща се среда компаниите би трябвало да се почувстват по-добре по отношение на своите бизнес решения и да се върнат към формирането на основен капитал.

Въпреки че се прогнозира възстановяване в Западна Европа, темповете на растеж ще достигнат умерено ниво от 1.0% през 2014 година. Две стабилни икономики ще останат основните му двигатели – Австрия и Германия, които се очаква да достигнат темпове на растеж от по 1,7%. И двете страни ще се възползват от ръста на потреблението на домакинствата, подкрепено от най-ниските нива на безработица в рамките на ЕС, от повишаването на заплатите, както и от нарастващото външно търсене за продуктите им. Компаниите в ЦИЕ ще се възползват от подобреното положение на своите основни външнотърговски партньори. Все пак ще отнеме време преди да спрат да бъдат толкова предпазливи в бизнес дейностите си и резултатите от това се отразят във финансовите им постижения. Докато при Полша и Латвия се очаква намаляване на броя на фалитите тази година, други икономики ще изпитат по-нататъшно нарастване при несъстоятелност. Чехия, Унгария, Румъния, Хърватия и Словения ще отчетат най-голям ръст за цялата година.

За Кофас

Софасе Груп, световен лидер в областта на кредитното застраховане, предлага на компаниите по света решения за защита срещу риск от финансови загуби от техни клиенти, както на местните, така и на международните пазари. През 2013 г. групата отчита консолидиран оборот от 1.440 млрд. евро. В глобален 4 440 служители в 68 страни по света предоставят услугите на местно ниво. Всяко тримесечие COFACE публикува анализ на риска за 160 страни по света, на база на уникалните си познания за платежоспособността на компаниите, и на опита на 350 експерти в кредитния риск.

За повече информация:

Александър Христов

Акаунт директор, CIVITAS, an exclusive Ketchum affiliate

+359 2 4898042, +359 896696667

e-mail: a.christov@civitasglobal.bg